

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงบรรยาย (Descriptive Research) ในลักษณะของการศึกษาสำรวจ (Survey Study) เนื้อหาและวิธีการเผยแพร่ความรู้ทางด้านคหกรรมศาสตร์ชั้นมูลฐานของสื่อบุคคลกับการรับความรู้ การตอบสนองความต้องการ และการนำความรู้ทางด้านคหกรรมศาสตร์ชั้นมูลฐานไปใช้ในชีวิตประจำวันของสตรีในพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ โดยให้สื่อบุคคลและสตรีที่ได้รับการเผยแพร่ความรู้ทางด้านคหกรรมศาสตร์ชั้นมูลฐานจากสื่อบุคคลตอบแบบสัมภาษณ์ และเพื่อให้การวิจัยมีความเที่ยงตรงและเชื่อถือได้มากที่สุด ตลอดจนสามารถนำผลการวิจัยไปใช้เป็นประโยชน์ได้ต่อไป ผู้วิจัยจึงได้ดำเนินการวิจัยตามลำดับขั้นตอนต่อไปนี้

1. ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
2. กำหนดประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
3. สร้างเครื่องมือเพื่อเก็บรวบรวมข้อมูล
4. เก็บรวบรวมข้อมูล
5. วิเคราะห์ข้อมูล

แต่ละขั้นตอนมีรายละเอียดของการดำเนินการ ดังนี้คือ

1. การศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ได้ทำการศึกษาหาความรู้เกี่ยวกับความสำคัญของสตรีที่มีต่อการพัฒนาประเทศ ความจำเป็นที่สตรีต้องมีความรู้ทางด้านคหกรรมศาสตร์ การให้ความรู้ทางด้านคหกรรมศาสตร์แก่สตรีด้วยวิธีการทางการศึกษาในระบบโรงเรียน ความต้องการของบุคคลกับความรู้ทางด้านคหกรรมศาสตร์ชั้นมูลฐาน และการรับรู้ของบุคคล รวมทั้งศึกษาและสำรวจงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

2.1 โดยที่การวิจัยครั้งนี้จะทำการศึกษาเฉพาะกับประชากรในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 2 กลุ่ม คือ สตรีซึ่งเป็นผู้เรียนตามหลักสูตร - ประกาศนียบัตรวิชาคหกรรมศาสตร์ชั้นมูลฐานมหาวิทยาลัยโชนันธรราชธานีได้

ทำหน้าที่เป็นสื่อบุคคลภายหลังจากสำเร็จการศึกษา กับ สตรีซึ่งเป็นผู้ที่ได้รับ การเผยแพร่ความรู้จากสื่อบุคคลเหล่านั้น ผู้วิจัยจึงได้ดำเนินการสำรวจเบื้องต้น เพื่อทราบข้อมูลพื้นฐาน 2 ประการ คือ

ก. มีการเผยแพร่ความรู้ทางด้านคหกรรมศาสตร์ชั้นมูลฐาน โดยผู้สำเร็จการศึกษาตามหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาคหกรรมศาสตร์ชั้นมูลฐาน มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือหรือไม่ ถ้ามี มีในจังหวัดไหนบ้าง

ข. ผู้สำเร็จการศึกษาตามหลักสูตรดังกล่าวผู้ใดที่เคยทำการ เผยแพร่ความรู้ และสตรีอื่น ๆ ผู้ใดที่เคยได้รับการเผยแพร่ความรู้ นั้น ซึ่งบุคคล เหล่านี้จะ เป็นประชากรในการวิจัยครั้งนี้

ในการสำรวจข้อมูลเบื้องต้น ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอน ดังต่อไปนี้

(1) ติดต่อขอรายชื่อผู้สำเร็จการศึกษาตามหลักสูตร - ประกาศนียบัตรวิชาคหกรรมศาสตร์ชั้นมูลฐานมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช จากสำนักทะเบียนและวัดผล และศูนย์คอมพิวเตอร์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ซึ่งปรากฏว่าในภาคตะวันออกเฉียงเหนือมีผู้สำเร็จ การศึกษาตามหลักสูตรนี้ระหว่างปี พ.ศ. 2526 ถึง พ.ศ. 2531 จำนวน ทั้งหมด 107 คน

(2) ส่งจดหมายสอบถามไปยังผู้สำเร็จการศึกษาตามหลักสูตร ประกาศนียบัตรวิชาคหกรรมศาสตร์ชั้นมูลฐานในภาคตะวันออกเฉียงเหนือทั้ง 107 คนนั้นทุกคน เพื่อให้ได้ข้อมูลว่า ผู้ใดเคยทำการเผยแพร่ความรู้ที่ได้จาก การศึกษาตามหลักสูตร ไปยังสตรีอื่น ๆ ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ โดยให้ ผู้ที่เคยทำการเผยแพร่ความรู้ระบรายชื่อและที่อยู่ของสตรีที่เคยได้รับการ เผยแพร่ความรู้จากตน และส่งข้อมูลดังกล่าวกลับคืนมายังผู้วิจัย

(3) ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้สำเร็จการศึกษาตามหลักสูตร - ประกาศนียบัตรวิชาคหกรรมศาสตร์ชั้นมูลฐานมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ที่แจ้งว่าเคยทำการเผยแพร่ความรู้ที่ได้จากการศึกษาตามหลักสูตรภายหลังจาก ที่สำเร็จการศึกษาและได้ระบรายชื่อและที่อยู่ของสตรีที่เคยได้รับการเผยแพร่ ความรู้จากตน จะเป็นประชากรสื่อบุคคล และสตรีที่ได้รับการระบุชื่อและที่อยู่

ว่าเป็นผู้ที่เคยได้รับการเผยแพร่ความรู้จากผู้สำเร็จการศึกษาดังกล่าว จะเป็นประชากรสตรีที่ได้รับการเผยแพร่ความรู้

2.2 จากการสำรวจข้อมูลเบื้องต้น ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ (ดูรายละเอียดในภาคผนวก ก หน้า 177)

ก. สุ่มบุคคลจำนวน 46 คน

ข. สตรีที่ได้รับการเผยแพร่ความรู้ จำนวน 263 คน

2.3 คำนวณขนาดของกลุ่มตัวอย่าง

2.3.1 คำนวณขนาดของกลุ่มตัวอย่างสตรีที่เคยได้รับการเผยแพร่ความรู้ โดยใช้สูตรของ ทาโรยามาเน (Yamane) กำหนดให้มีความคลาดเคลื่อนของการสุ่มตัวอย่าง ร้อยละ 5 (บุญธรรม กิจปรีดาบริสุทธ์, 2527 : 63)

$$n = \frac{N}{1 + Ne^2}$$

เมื่อ n = ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง
 N = ขนาดของประชากร
 e = ความคลาดเคลื่อนของการสุ่มตัวอย่าง

ได้ขนาดของกลุ่มตัวอย่างสตรีที่ได้รับการเผยแพร่ความรู้ 159 คน

2.3.2 เนื่องจากสุ่มบุคคลมีจำนวนเพียง 46 คน จึงไม่คำนวณขนาดของกลุ่มตัวอย่าง แต่โดยเหตุที่ผู้วิจัยมีข้อจำกัดทางด้านงบประมาณและเวลาจึงทำให้ไม่อาจทำการศึกษาสุ่มบุคคลทั้ง 46 คนได้ เนื่องจากสุ่มบุคคลทั้ง 46 คน กระจายอยู่ในเกือบทุกจังหวัดของภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ผู้วิจัยจึงได้ทำการศึกษาเฉพาะสุ่มบุคคลที่อยู่ในจังหวัดเดียวกันกับกลุ่มตัวอย่างสตรีที่ได้รับการเผยแพร่ความรู้จากสุ่มบุคคลผู้นั้น เท่านั้น

2.4 สุ่มตัวอย่าง

หากการสุ่มกลุ่มตัวอย่างโดยใช้การสุ่มตัวอย่างแบบหลายวิธีการ ซึ่งมีขั้นตอนการดำเนินการเพื่อสุ่มตัวอย่าง ดังนี้

2.4.1 แบ่งพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือเป็น 3 ส่วน คือ (ศูนย์อำนวยการช่วยเหลือประชาชนตามพระราชดำริ เพื่อพัฒนาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ, 2530 ค. : 22-23)

ก. พื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน ได้แก่ จังหวัดเลย อุดรธานี หนองคาย สกลนคร นครพนม และมุกดาหาร

ข. พื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนกลาง ได้แก่ จังหวัดชัยภูมิ ขอนแก่น กาฬสินธุ์ มหาสารคาม ร้อยเอ็ด และยโสธร

ค. พื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง ได้แก่ จังหวัดนครราชสีมา บุรีรัมย์ สุรินทร์ ศรีสะเกษ และอุบลราชธานี

2.4.2 สุ่มตัวอย่างจังหวัดในแต่ละพื้นที่ที่แบ่งไว้ตาม 2.4.1 ด้วยวิธีการสุ่มตัวอย่างแบบเฉพาะเจาะจง โดยพิจารณาจังหวัดที่มีจำนวนสตรีที่ได้รับการเผยแพร่ความรู้จากสื่อบุคคลมากที่สุด พื้นที่ละ 2 จังหวัด ได้จังหวัด ดังนี้ คือ

ก. พื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน ได้แก่ จังหวัดหนองคาย และนครพนม

ข. พื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนกลาง ได้แก่ จังหวัดกาฬสินธุ์ และมหาสารคาม

ค. พื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง ได้แก่ จังหวัดบุรีรัมย์ และอุบลราชธานี

ทั้งนี้ ได้เปรียบเทียบจำนวนรวมของกลุ่มตัวอย่างสตรีที่ได้รับการ
เผยแพร่ความรู้ จากจังหวัดต่าง ๆ ที่สุ่มได้ คือ 179 คน กับขนาดของกลุ่ม
ตัวอย่างที่คำนวณได้ตามสูตร คือ 159 คนแล้ว ผู้วิจัยเห็นว่า กลุ่มตัวอย่างสตรี
ที่ได้รับการเผยแพร่ความรู้ที่สุ่มได้ มีขนาดเพียงพอที่จะเป็นตัวแทนของประชากร
สตรีดังกล่าวได้ที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95

2.4.3 ใช้สื่อบุคคลที่อยู่ในจังหวัดที่สุ่มได้ตาม 2.4.2 เป็นกลุ่ม
ตัวอย่างสื่อบุคคลในการวิจัยครั้งนี้

2.4.4 จำนวนของกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้จึง ได้แก่
(ดูรายละเอียดในภาคผนวก ก หน้า 177)

ก. สื่อบุคคล 22 คน

ข. สตรีที่เคยได้รับการเผยแพร่ความรู้ 179 คน

3. เครื่องมือเพื่อเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบ
สัมภาษณ์ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเอง โดยมีขั้นตอนและวิธีการสร้างดังนี้

3.1 ศึกษาเอกสาร หนังสือ ตลอดจนงานวิจัยที่เกี่ยวข้องในเรื่อง
ของสตรีกับการเผยแพร่ความรู้ การรับความรู้ ความต้องการความรู้และการนำ
ความรู้ทางด้านเกษตรกรรมศาสตร์ไปใช้ในชีวิตประจำวัน

3.2 นำข้อมูลที่ได้จากข้อ 3.1 มาสร้างแบบสอบถามโดยบรรจุ
ข้อกระหนงซึ่งคาดว่าครอบคลุมในทุกวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ในการวิจัยครั้งนี้
แบ่งแบบสัมภาษณ์เป็น 2 ชุด คือ แบบสัมภาษณ์สำหรับสื่อบุคคล และแบบสัมภาษณ์
สำหรับสตรีที่ได้รับการเผยแพร่ความรู้

3.2.1 แบบสัมภาษณ์สำหรับสื่อบุคคล แบ่งเป็น 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 เป็นแบบสัมภาษณ์เพื่อให้ได้ข้อมูลพื้นฐานของ
สื่อบุคคล เป็นแบบเลือกตอบ และแบบเติมคำหรือข้อความ

ตอนที่ 2 เป็นแบบสัมภาษณ์เพื่อให้ได้ข้อมูลเกี่ยวกับเนื้อหาและวิธีการเผยแพร่ความรู้ เป็นแบบเลือกตอบ แบบเรียงลำดับความสำคัญ แบบเติมข้อความ และคำถามปลายเปิด

3.2.2 แบบสัมภาษณ์สำหรับสตรีที่ได้รับการเผยแพร่ความรู้ แบ่งเป็น 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 เป็นแบบสัมภาษณ์เพื่อให้ได้ข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบ เป็นแบบเลือกตอบ และแบบเติมคำหรือข้อความ

ตอนที่ 2 เป็นแบบสัมภาษณ์เพื่อให้ได้ข้อมูลเกี่ยวกับการรับรู้ทางด้านนครธรรมศาสตร์ขั้นมูลฐานของสตรีที่ได้รับการเผยแพร่ความรู้ เป็นแบบเลือกตอบ แบบเรียงลำดับความสำคัญ แบบเติมข้อความ และคำถามปลายเปิด

ตอนที่ 3 เป็นแบบสัมภาษณ์เพื่อให้ได้ข้อมูลเกี่ยวกับการตอบสนองความต้องการและการนำความรู้ทางด้านนครธรรมศาสตร์ไปใช้ในวิถีประจำวันของสตรีที่ได้รับการเผยแพร่ความรู้ เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า และเติมข้อความ

3.3 นำแบบสัมภาษณ์ไปปรึกษากับอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อปรับแก้ไขก่อนนำไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิตรวจแก้ไข

3.4 นำแบบสอบถามที่แก้ไขแล้วไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิ 4 ท่าน (ตั้งรายนามผู้ทรงคุณวุฒิในภาคผนวก ข หน้า 179) ตรวจแก้ไขเกี่ยวกับความครอบคลุมตามวัตถุประสงค์ ความครอบคลุมของตัวแปร และความถูกต้องตามหลักเกณฑ์ของการสร้างแบบสัมภาษณ์ แล้วนำมาแก้ไขเป็นแบบสัมภาษณ์ฉบับชั่วคราว จากการตรวจแก้ไขของผู้ทรงคุณวุฒิได้ข้อแนะนำ ดังนี้

3.4.1 แบบสัมภาษณ์ส่วนบุคคล

3.4.1.1 ในตอนที่ 2 การเผยแพร่ความรู้-ทางด้านนครธรรมศาสตร์ขั้นมูลฐานของส่วนบุคคล ให้กำหนด conceptual frame ของข้อมูลที่ตอบวัตถุประสงค์ข้อที่ 1 ที่ว่า เพื่อศึกษาเนื้อหาและวิธีการ

เผยแพร่วิทยาการทางด้านคหกรรมศาสตร์ชั้นมูลฐานของสื่อบุคคลให้ชัดเจน ซึ่งผู้วิจัยได้กำหนด conceptual frame ของข้อมูลเป็น 3 ประเด็น ดังต่อไปนี้

- เผยแพร่วิทยาการทางด้านคหกรรม-
ศาสตร์ชั้นมูลฐานเรื่องใด
- เผยแพร่อย่างไร และ
- ปัญหาและอุปสรรคของการเผยแพร่

3.4.1.2 ให้แตก conceptual frame

ออกเป็นประเด็นย่อย ซึ่งผู้วิจัยได้กำหนดประเด็นย่อยของแต่ละประเด็นหลัก ดังนี้

ก. เผยแพร่วิทยาการทางด้านคหกรรม-
ศาสตร์ชั้นมูลฐานเรื่องใด

- สื่อบุคคลเผยแพร่วิทยาการใน
เรื่องใดบ่อยที่สุด
- การเลือกเรื่องที่เผยแพร่น่าสนใจ
ถึงสิ่งใดบ้าง

ข. เผยแพร่อย่างไร

- การวางแผนการเผยแพร่วิทยาการ
- การใช้วิธีการเผยแพร่วิทยาการ
- การติดตามผลการเผยแพร่วิทยาการ

ค. ปัญหาและอุปสรรคของการเผยแพร่

- ปัญหาและอุปสรรคของการ
เผยแพร่วิทยาการคืออะไรบ้าง
- ความคิดเห็นเกี่ยวกับวิธีการแก้
ปัญหาและอุปสรรค

3.4.1.3 ให้พิจารณาความเชื่อมโยงระหว่างประเด็นหลักกับประเด็นย่อย และปรับให้เป็นข้อกระทงคำถาม ซึ่งผู้วิจัยได้กำหนดข้อกระทงคำถามเป็น 2 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 เนื้อหาความรู้ทางด้าน-
คหกรรมศาสตร์ขั้นมูลฐานที่เผยแพร่โดยสื่อบุคคล ประกอบด้วยข้อกระทงคำถาม
2 ข้อ

ส่วนที่ 2 วิธีการเผยแพร่ความรู้-
ทางด้านคหกรรมศาสตร์ขั้นมูลฐานของสื่อบุคคล ประกอบด้วย 4 ส่วนย่อย คือ

ก. ขั้นตอนการวางแผนการ
เผยแพร่ความรู้ มีข้อกระทงคำถาม 4 ข้อ

ข. ขั้นตอนการใช้วิธีการเผยแพร่
ความรู้ มีข้อกระทงคำถาม 2 ข้อ

ค. ขั้นตอนการติดตามผลการ
เผยแพร่ความรู้ มีข้อกระทงคำถาม 2 ข้อ

ง. ปัญหาและอุปสรรคในการ
เผยแพร่ความรู้ มีข้อกระทงคำถาม 2 ข้อ

3.4.1.4 ควรเขียนเงื่อนไขการตอบให้ชัดเจน
เช่น บางคำถามเลือกตอบได้มากกว่า 1 คำตอบได้

3.4.2 แบบสัมภาษณ์สตรีที่ได้รับการเผยแพร่ความรู้

3.4.2.1 ให้พิจารณาจากวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้
ตามลำดับ เพื่อกำหนด conceptual frame ซึ่งผู้วิจัยได้กำหนด conceptual
frame ดังนี้

ก. การรับความรู้ทางด้าน-
คหกรรมศาสตร์ขั้นมูลฐาน

- รับความรู้เรื่องใด

- ได้รับความรู้จากใคร
- ได้รับความรู้ด้วยวิธีใด

ข. การตอบสนองความต้องการความรู้
ทางด้านคหกรรมศาสตร์ขั้นมูลฐาน

- สตรีต้องการความรู้เรื่องใด
- สตรีได้รับความรู้ตรงกับที่
ต้องการหรือไม่

ค. การนำความรู้ทางด้านคหกรรม-
ศาสตร์ขั้นมูลฐานไปใช้ในชีวิตร-
ประจำวัน

- สตรีนำความรู้ไปใช้ได้หรือไม่
- สตรีนำความรู้ไปใช้อย่างไร
- เหตุผลที่สตรีไม่สามารถนำ
ความรู้ไปใช้ได้

3.4.2.2 ให้แตก conceptual frame ของ
ส่วนที่เกี่ยวกับการรับความรู้ทางด้านคหกรรมศาสตร์ขั้นมูลฐานของสตรี ออกเป็น
ประเด็นย่อย ซึ่งผู้วิจัยได้กำหนดประเด็นย่อยของแต่ละประเด็นหลัก ดังนี้

ก. ได้รับความรู้เรื่องใดและจากใคร

- ปัญหาทางด้านคหกรรมศาสตร์
ขั้นมูลฐานในครอบครัวของสตรี
- วิธีการแก้ปัญหาทางด้าน-
คหกรรมศาสตร์ขั้นมูลฐานใน
ครอบครัวของสตรี
- สถานภาพของผู้ที่ให้ความรู้ทาง
ด้านคหกรรมศาสตร์ขั้นมูลฐานแก่
สตรี และบุคคลดังกล่าวให้
ความรู้ในเรื่องใด

- สถานภาพของผู้ที่สตรีไปขอรับความรู้ทางด้านคหกรรม-ศาสตร์ขั้นมูลฐานเป็นประจำ และไปขอรับความรู้ในเรื่องใด

ข. รับความรู้ด้วยวิธีการใด

- ผู้ที่ให้ความรู้ทางด้านคหกรรมศาสตร์ขั้นมูลฐานแก่สตรีใช้วิธีการใดในการให้ความรู้
- สื่อบุคคลที่ใช้วิธีการใดในการให้ความรู้ทางด้านคหกรรม-ศาสตร์ขั้นมูลฐานแก่สตรี
- สตรีได้รับประโยชน์จากวิธีใด

3.4.2.3 ให้พิจารณาความเชื่อมโยงระหว่างประเด็นหลักกับประเด็นย่อย ในส่วนที่เกี่ยวกับการรับความรู้ทางด้านคหกรรมศาสตร์ขั้นมูลฐานของสตรี และปรับเป็นข้อกระทงคำถาม ซึ่งผู้วิจัยได้กำหนดข้อกระทงคำถาม ดังนี้

ก. รับความรู้จากใครและเรื่องใด มีข้อกระทงคำถาม 6 ข้อ

ข. รับความรู้ด้วยวิธีการใด มีข้อกระทงคำถาม 3 ข้อ

3.4.2.4 ให้ปรับ conceptual frame เกี่ยวกับการตอบสนองความต้องการ และการนำความรู้ทางด้านคหกรรมศาสตร์ขั้นมูลฐานไปใช้ในชีวิตประจำวัน เป็นข้อกระทงคำถามซึ่งผู้วิจัยได้กำหนดข้อกระทงคำถามรวม 32 ข้อ สำหรับความรู้ทางด้านคหกรรมศาสตร์ขั้นมูลฐาน 8 เรื่อง ที่ศึกษาในการวิจัยนี้ โดยแบ่งเป็น

- ข้อกระทงคำถามเกี่ยวกับความต้องการ และการตอบสนองความต้องการความรู้ทางด้านเศรษฐศาสตร์
ขั้นพื้นฐาน จำนวน 24 ข้อ

- ข้อกระทงคำถามเกี่ยวกับการนำ
ความรู้ทางด้านเศรษฐศาสตร์ขั้นพื้นฐานที่ได้รับไปใช้ในชีวิตประจำวัน จำนวน
8 ข้อ

3.5 นำแบบสัมภาษณ์ฉบับชั่วคราวไปทดลองใช้กับสตรีในจังหวัด
อุดรธานีที่เป็นสื่อบุคคล จำนวน 3 คน และสตรีที่เคยรับการเผยแพร่ความรู้ทาง
ด้านเศรษฐศาสตร์ขั้นพื้นฐานจากสื่อบุคคลนั้น จำนวน 15 คน เพื่อพิจารณาถึง
ความเข้าใจของผู้ตอบ ว่าตรงกับจุดมุ่งหมายที่ผู้วิจัยต้องการถามหรือไม่ และให้
กลุ่มทดลองแสดงความคิดเห็นต่อการตอบแบบสัมภาษณ์ เช่นความยากง่ายในการ
ตอบ ความน่าสนใจของข้อกระทงคำถาม วิธีการตอบคำถามภาษาที่ใช้ เป็นต้น

3.6 ประมวลข้อคิดเห็นที่ได้จากการนำแบบสัมภาษณ์ฉบับชั่วคราว
ไปทดลองใช้ และนำมาปรับปรุง เพื่อนำไปใช้กับกลุ่มตัวอย่างประชากรที่ใช้ใน
การวิจัยต่อไป

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

4.1 หลังจากนำแบบสัมภาษณ์ฉบับชั่วคราวไปทดลองใช้และปรับปรุง
แบบสัมภาษณ์ ตลอดจนแก้ไขเพิ่มเติมรายละเอียดในการสัมภาษณ์ในคู่มือสัมภาษณ์
แล้ว ผู้วิจัยได้ติดต่อประสานงานกับบุคลากรในมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
วิทยาเขตมหาสารคาม และในศูนย์การศึกษาเอกโรจ เรียงภาคตะวันออกเฉียง
เหนือ เพื่อคัดเลือกผู้ช่วยนักวิจัยกำหนดให้มีคุณสมบัติ ดังต่อไปนี้

4.1.1 เป็นผู้เคยทำการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัย
ในลักษณะเดียวกับการวิจัยครั้งนํามาก่อน

4.1.2 เป็นผู้ที่มีภูมิลำเนาอยู่ในพื้นที่ที่ได้รับเลือกให้เป็นกลุ่ม
ตัวอย่าง

4.1.3 เป็นผู้ที่สามารถพูดภาษาถิ่นที่ใช้กันอยู่ในพื้นที่ที่ได้รับ
เลือกให้เป็นกลุ่มตัวอย่างได้เป็นอย่างดี

4.1.4 เป็นผู้ที่มีความพร้อมและ เต็มใจที่จะ เก็บข้อมูลตามแบบสอบถามอย่างมีประสิทธิภาพ

4.2 ททำการอบรมผู้ช่วยนักวิจัยที่คัดเลือกได้ จำนวน 6 คน เพื่อให้เข้าใจวัตถุประสงค์ของการวิจัย การเก็บรวบรวมข้อมูล และวิธีการสัมภาษณ์ ตลอดจนทำความเข้าใจกับคู่มือสัมภาษณ์ จากนั้นจึงทำการเก็บรวบรวมข้อมูลตั้งแต่มิถุนายน 2532 ถึง เดือนพฤศจิกายน 2532 รวม 4 เดือน โดยใช้แบบสัมภาษณ์สำหรับสื่อบุคคล ทั้งสิ้น 22 ชุด เก็บได้ข้อมูลที่สมบูรณ์สามารถนำมาวิเคราะห์ได้ 17 ชุด คิดเป็นร้อยละ 77.27 และใช้แบบสัมภาษณ์สำหรับสตรีที่ได้รับการเผยแพร่ความรู้ ทั้งสิ้น 179 ชุด เก็บได้ข้อมูลที่สมบูรณ์สามารถนำมาวิเคราะห์ได้ 128 ชุด คิดเป็นร้อยละ 71.51

5. การวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิจัยครั้งนี้ทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS - X หน่วยในการวิเคราะห์ คือ ข้อมูลรายบุคคลของกลุ่มตัวอย่าง ประชากร และมีลำดับขั้นการวิเคราะห์ ดังนี้

5.1 แบบสัมภาษณ์สำหรับสื่อบุคคล

5.1.1 นำข้อมูลจากตอนที่ 1 ซึ่งเป็นข้อมูลพื้นฐานของสื่อบุคคล มาจำแนกเป็นหมวดหมู่ ฐานนิยมของแต่ละรายการ และนำเสนอในรูปตารางและความเรียง

5.1.2 นำข้อมูลจากตอนที่ 2 ซึ่งเป็นข้อมูลเกี่ยวกับเนื้อหาและวิธีการเผยแพร่ความรู้ทางด้านทฤษฎีชั้นมูลฐาน มาแจกแจงความถี่ตามตัวแปรอายุ ภูมิหลังทางการศึกษา สถานภาพทางสังคม สถานภาพทางเศรษฐกิจ

ก. ฐานนิยมของเนื้อหาและวิธีการเผยแพร่ความรู้ นำเสนอในรูปตารางและความเรียง

ข. เรียงลำดับเนื้อหาและวิธีการเผยแพร่ความรู้ นำเสนอในรูปตารางและความเรียง

ค. สรุปและจัดกลุ่มความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่าง ประชากรเกี่ยวกับเนื้อหาและวิธีการในการเผยแพร่ความรู้ และนำเสนอในรูปแบบ ความเรียง

5.2 แบบสัมภาษณ์สำหรับสตรีที่ได้รับการเผยแพร่ความรู้

5.2.1 นำข้อมูลจากแบบสัมภาษณ์ตอนที่ 1 ซึ่งเป็นข้อมูล พื้นฐานของกลุ่มตัวอย่างประชากร มาจำแนกเป็นหมวดหมู่ หัวข้อย่อยของแต่ละ รายการ นำเสนอในรูปแบบตารางและความเรียง

5.2.2 นำข้อมูลจากตอนที่ 2 ซึ่งเป็นข้อมูลเกี่ยวกับการรับ ความรู้ทางด้านคหกรรมศาสตร์ขั้นมูลฐาน มาแจกแจงความถี่ตามตัวแปรอายุ สถานภาพการสมรส การเป็นสมาชิกกลุ่ม และฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัว และ

ก. หัวข้อย่อย นำเสนอในรูปแบบตารางและความเรียง

ข. เรียงลำดับข้อมูลเกี่ยวกับการรับความรู้ นำเสนอในรูปแบบตารางและความเรียง

ค. สรุปและจัดกลุ่มความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่าง ประชากรเกี่ยวกับการรับความรู้

5.2.3 นำข้อมูลตอนที่ 3 ซึ่งเป็นข้อมูลเกี่ยวกับการตอบสนอง ความต้องการ และการนำความรู้ทางด้านคหกรรมศาสตร์ขั้นมูลฐาน มาแจกแจง ความถี่ตามระดับคะแนนของลิเคอร์ท (likert's Scale) โดยมีเกณฑ์ดังนี้ (Best, 1963 : 174-175)

มากที่สุด	ให้คะแนนเท่ากับ	5
มาก	ให้คะแนนเท่ากับ	4
ปานกลาง	ให้คะแนนเท่ากับ	3
น้อย	ให้คะแนนเท่ากับ	2
น้อยที่สุด	ให้คะแนนเท่ากับ	1

5.2.3.1 หาค่ามัธยิมเลขคณิต (\bar{X}) เกี่ยวกับการตอบสนองความต้องการ และการนำความรู้ทางด้านคหกรรมศาสตร์ชั้นมูลฐานไปใช้ในชีวิตประจำวัน ตามตัวแปรอายุ สถานภาพการสมรส การเป็นสมาชิกกลุ่ม และฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัว โดยกำหนดเกณฑ์การให้คะแนนของแต่ละช่วง ดังนี้

คะแนน	4.50-5.00	คิดค่าเป็น	มากที่สุด
คะแนน	3.50-4.49	คิดค่าเป็น	มาก
คะแนน	2.50-3.49	คิดค่าเป็น	ปานกลาง
คะแนน	1.50-2.49	คิดค่าเป็น	น้อย
คะแนน	0.50-1.49	คิดค่าเป็น	น้อยที่สุด

5.2.3.2 สรุปผลการวิเคราะห์และนำเสนอในรูปแบบตารางและความเรียง

ศูนย์วิทยพัชกร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย